

Til punkt 6.

Selv om de seneste ændringer i Folketingets forretningsorden har styrket Folketingets udenrigspolitiske indflydelse, er det utilfredsstillende, at det i grundlovens § 19 hedder: »Kongen handler på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender.« Her trænger en opdatering sig virkelig på.

Af en tidssvarende dansk demokratisk grundlov må det klart fremgå, at også i landets udenrigspolitik har Folketinget den øverste magt.

Demokratisk set er det ligeledes utilfredsstillende, at det ofte er højesteretsdommere og ikke det danske folk, der kan blive bedt om at afgøre omfanget af de beføjelser, der kan overlades til mellemfolkelige myndigheder.

§ 20 lyder:

»Stk. 1. Beføjelser, som efter denne grundlov tilkommer rigets myndigheder, kan ved lov i nærmere bestemt omfang overlades til mellemfolkelige myndigheder, der er oprettet ved gensidig overenskomst med andre stater til fremme af mellemfolkelig retsorden og samarbejde.

Stk. 2. Til vedtagelse af lovforslag herom kræves et flertal på fem sjettedele af Folketingets medlemmer. Opnås et sådant flertal ikke, men dog det til vedtagelse af almindelige forslag nødvendige flertal, og opretholder regeringen forslaget, forelægges det folketingsvælgerne til godkendelse eller forkastelse efter de for folkeafstemninger i § 42 fastsatte regler.«

Socialdemokraterne ønsker at give det danske folk det sidste ord i afgørelser om overdragelse af suveræniteten. Det kunne for eksempel ske ved at sende afgørelsen ud til folkeafstemning, hvis der ikke er tre fjerdedeles flertal for den i Folketinget.

Til punkt 7.

Monarkiet er fortsat en væsentlig del af det danske samfundsliv. Det er et symbol for landet, og på regeringens ansvar har monarkiet vigtige repræsentative funktioner. Monarkiets direkte rolle i det politiske liv er dog for længst udspillet, og ingen ønsker at ændre herved.

Derimod kan der være grund til at gøre det mere tidssvarende. Det er utidssvarende, at tronfølgeordenen lader en førstefødt datter vige for en senere født søn. Derfor ønsker Socialdemokraterne lige arveret til tronen.

Det er heller ikke tidssvarende at inddrage monarken i det partipolitiske spil omkring regeringsdannelsen. For at undgå det har man ved flere lejligheder brugt Folketingets formand som »kongelig undersø-

ger«, således at ingen statsminister udnævnes af monarken, før Folketingets formand har sikret sig, at der ikke vil være flertal imod ham eller hende. Det ønsker Socialdemokraterne grundlovsfæstet i Danmark, hvad det også er i Sverige.

Endelig er store dele af Statsrådets arbejde utidssvarende. Det er utidssvarende, at regeringen – i modsætning til almindelige medlemmer af Folketinget – kun kan fremsætte lovforslag, hvis monarken har givet sin tilslutning i Statsrådet. Det er heller ikke tidssvarende, at Folketingets formand skal sende et lovforslag, der er vedtaget af Folketinget, til stadfæstelse af monarken i Statsrådet, inden det kan sendes videre til Lovtidende. Det bør være nok, at Folketingets formand sender det direkte til Lovtidende.

Ifølge den svenske grundlov indkaldes Statsrådet, som består af monarken og regeringens medlemmer, når parterne har behov for at tale sammen, og derudover har statsministeren pligt til løbende at underrette monarken om samfundsudviklingen både ude og hjemme. Mere bør der heller ikke stå om Statsrådet i den danske grundlov.

Til punkt 8.

En ny grundlov bør sikre folkekirken selvstyre og sikre religionsligheden ved at give de øvrige trossamfund vilkår, der tåler sammenligning med folkekirken.

Det kunne f.eks. ske ved en lovgivning, hvorefter staten giver alle anerkendte trossamfund sammenlignelige økonomiske tilskud pr. medlem, ligesom grundloven også skal forholde sig til de grundlæggende rettigheder og pligter for disse trossamfund.

Uden at krænke religionsligheden vil man med en sådan ordning kunne bevare den evangelisk-lutherske kirke som den danske folkekirke og støtte den fra statens side. Dette vil indebære et tidssvarende grundlag for lovgivningen om så vel folkekirken som de øvrige trossamfund.

Der er brug for en bred folkelig debat om så vel folkekirken som de øvrige anerkendte trossamfunds forhold. Kun på dette grundlag kan der sikres det nødvendige grundlovsmæssige fundament for religionsfriheden og -ligheden i Danmark.

Til punkt 9.

En ny grundlov må tage højde for det færøske og det grønlandske folks ønske om at blive anerkendt som to folk med hver sin historiske og kulturelle baggrund og ret til folkeretligt at optræde som selvstændige nationer inden for rigsfællesskabets rammer. Det